

GHIDUL CETATEANULUI

- accesul liber la informatiile de interes public-

**ACCESUL LA INFORMATIE
nu este o favoare,
e UN DREPT!**

**Eu am de gând sa îl folosesc,
e dreptul meu!
TU ... ?**

1. DE CE ai nevoie de acest drept?

PENTRU CA :

- **platesti taxe si impozite statului**
- **esti responsabil si vrei sa stii cum este gestionat banul public**
- **cei pe care i-ai ales trebuie sa îsi respecte promisiunile**
- **functionarii din institutiile publice sunt în slujba ta si nu invers**
- **administratia publica este din ce în ce mai transparenta**
- **pur si simplu este DREPTUL TAU!**

2. CARE SUNT REGLEMENTARILE de baza privind liberul acces la informatiile de interes public ?

- **Declaratia Universala a Drepturilor Omului, articolul 19:** „Orice persoană are dreptul la libertatea opiniei si a expresiei; acest drept include libertatea de a sustine opinii fără nici o interferență si de a *căuta, primi* si răspândi informatii si idei prin orice mijloace, indiferent de frontiere.”
- **Constitutia României, articolul 31 :** „Dreptul persoanei de a avea acces la orice informatie de interes public nu poate fi îngrădit... Autoritățile publice, potrivit competentelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice si asupra problemelor de interes personal”.
- **Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public**
- **Norme metodologice privind aplicarea Legii nr. 544/2001**

3. DE CE ESTE IMPORTANTA pentru România Legea privind accesul la informatiile de interes public?

PENTRU CA:

- este un **pas major** în consolidarea democratiei si în reforma administratiei publice
- institutionalizeaza **TRANSPARENTA** în relatiile dintre cetatean si autoritatile si institutiile publice
- se va produce o **schimbare de mentalitate** în relatia dintre cetatean si functionarii publici
- **accesul** la informatiile publice va reprezenta **regula** iar **limitarea accesului, exceptia**

4. Ce este INFORMATIA DE INTERES PUBLIC ?

- Orice informatie produsa sau gestionata de institutiile sau autoritatile publice

5. INFORMATIILE CLASIFICATE sunt informatii de interes public ?

- Da, numai ca accesul la acestea este temporar limitat prin lege

6. CINE poate solicita informatii de interes public?

- orice persoană fizică sau juridică, de cetățenie română sau străină

7. Poti solicita orice informatie, fara nici o RESTRICTIE?

- Da, dar trebuie sa stii ca exista informatii de interes public la care accesul este exceptat

8. Care sunt acele informatii care sunt EXCEPTATE de la accesul liber ?

- informatiile din domeniul apărării nationale, sigurantei si ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informatiilor clasificate;
- informatiile privind deliberările autorităților, precum si cele ce privesc interesele economice si politice ale României, dacă fac parte din categoria informatiilor clasificate;
- informatiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere principiului concurenței loiale;
- informatiile cu privire la datele personale, dacă accesul la acestea nu este reglementat prin lege;
- informatiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidentiale ori se pun în pericol viata, integritatea corporală, sănătatea sau un interes legitim al unei persoane
- Informatiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricărei dintre părțile implicate în proces;
- informatiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor

9. CE sunt informatiile furnizate din OFICIU?

- Informatiile din oficiu sun acele informatii pe care institutiile si autoritatile publice sunt obligate sa le faca publice **fara a exista o solicitare** în acest sens

10. UNDE sunt disponibile informatiile din oficiu ?

- informatiile din oficiu sunt disponibile în Punctele de informare-documentare ale institutilor si autoritatilor publice, în Monitorul Oficial sau în mijloacele de informare în masa, precum si în publicatiile proprii sau în Pagina de Internet

11. CARE sunt categoriile de informatii ce se furnizeaza din oficiu?

- Actele normative în baza cărora autoritățile sau institutiile respective functionează si sunt organizate.
- Modul în care sunt organizate institutiile sau autoritățile, atributiile departamentelor, programul de functionare si programul de audiente
- Numele si prenumele persoanelor din conducerea autorității sau a institutiei publice si ale functionarului responsabil cu difuzarea informatiilor publice
- Coordonatele prin care poate fi contactată institutia sau autoritate: denumirea institutiei, sediul, numerele telefon, fax, adresa de e-mail si adresa paginii de Internet
- Sursele financiare, bugetul si bilantul contabil al institutiilor publice
- Programele si strategiile adoptate de fiecare institutie si autorități în parte.
- Lista cu documentele considerate de interes public.
- Lista cu categoriile de documente produse si/sau gestionate de institutiile si autoritățile respective.
- Modurile în care pot fi contestate si atacate deciziile autorităților si institutiilor publice în cazul în care o persoană se consideră vătămată în ceea ce priveste exercitarea dreptului de a avea acces la informatiile de interes public

12. CE sunt informatiile furnizate la cerere ?

- Orice informatie pentru care furnizarea este posibila numai în urma unei **solicitari**

13. CUM poti obtine o informatie furnizata la cerere ?

- **VERBAL**, adresându-te **birourilor de informare publica sau persoanelor responsabile de informare publică**. În cazul în care este disponibila, informatia solicitata va fi furnizată pe loc. Dacă nu este posibil acest lucru, vei fi îndrumat să depui o solicitare în scris.
- **ÎN SCRIS**, cererile pot fi pe suport de hârtie sau electronic (e-mail). Ele vor fi înregistrate si vei primi o recipisă continând data si numărul de înregistrare a cererii
- Cei de la biroul informare iti vor pune la dispozitie un formular tip de solcitare a informatiilor de interes public.

14. Poti primi raspunsul si prin E-mail?

- Poti solicita răspunsul si pe suport electronic (e-mai) daca birourile de informare publica detin mijloacele tehnice necesare

15. Care sunt COSTURILE accesului la informatie?

- Accesul la informatiile de interes public este **gratuit**. Nu trebuie sa platesti pentru serviciile de cautare si identificare a informatiei solicitate dar, în cazul în care solicitii copii după documente oficiale, trebuie sa suporti contravaloarea serviciilor de copiere.

16. Dupa CÂT TIMP vei primi raspunsul la solicitarea ta?

- autoritățile și instituțiile publice au obligația de a-ți răspunde în scris la solicitare în **termen de 10 zile lucrătoare** de la depunerea cererii.
- în cazul în care durata necesară pentru identificarea informației solicitate depășește acest termen, solicitantul vei primi răspunsul **în cel mult 30 de zile lucrătoare** de la depunerea cererii și vei fi înștiințat despre acest fapt în cel mult 10 zile.
- dacă informația pe care o solicite este considerată a fi o informație exceptată de la liberul acces, **în cel mult 5 zile lucrătoare** vei fi înștiințat în scris despre acest fapt

17. Poti depune o RECLAMATIE daca consideri ca ti-a fost încălcat dreptul de liber acces la informatie?

- Da, dar trebuie să o faci **în cel mult 30 de zile** de la comunicarea refuzului explicit sau tacit al instituției.
- Reclamația trebuie adresată conducătorului autorității sau instituției căreia i-ai adresat solicitarea iar acesta este obligat, ca în urma unei anchete administrative, să îți dea un răspuns **în cel mult 15 zile** de la înregistrarea plângerii
- Dacă reclamația ta este **întemeiată**, răspunsul va conține informațiile de interes public solicitate inițial și va menționa sancțiunile disciplinare aplicate funcționarului vinovat.

18. Poti sa te adresezi JUSTITIEI daca ti-a fost lezat dreptul de liber acces la informatie?

- **Da**, poți să o faci direct după așteptarea răspunsului la solicitarea inițială sau după răspunsul la reclamația administrativă
- Plângerea trebuie depusă la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliezi sau în a cărei rază teritorială se afla sediul instituției sau autorității publice implicate, **în termen de 30 de zile** de la expirarea termenului legal de primire a răspunsului la solicitarea inițială.
- **Instanța poate obliga autoritatea sau instituția publică** să îți furnizeze informațiile de interes public solicitate și să îți plătească daune morale și/sau patrimoniale.
- Dacă ești nemulțumit de **hotărârea instanței**, aceasta **poate fi atacată** prin recurs la Curtea de Apel. Decizia Curții de apel rămâne definitivă și irevocabilă
- Atât acțiunea depusă la prima instanță, cât și recursul de la Curtea de Apel sunt **scutite de la plata taxei de timbru**.